

Ømann (SF):

Det er jo et teknisk vanskeligt område, dette her, hvor man vel ikke ved denne forhandling bør gå for meget i detaljer. Jeg skal prøve på at holde mig til de større linjer.

Jeg takker for de bemærkninger, der er faldet om SF's forslag. Lad mig begynde med — måske lidt overraskende for handelsministeren — at sige, at handelsministerens forslag egentlig er det teknisk set mest hensigtsmæssige forslag, man kan tænke sig på længere sigt. Men der er jo sjældent roser uden torne, og jeg må derfor med sorg tilføje, at regeringens forslag er meget slet på kort sigt og i den foreliggende situation. Det går nemlig ikke i hak med det prisstop, som blev vedtaget herinde for nogen tid siden, og som loven skal afløse.

Det har vel nok været et hovedtræk ved de prisforanstaltninger — og det er adskillige — som vi har oplevet siden 1946, at der ingen sammenhæng var mellem dem; de har ikke været indrettet på at afløse hinanden. Vi har vel for øjeblikket den dårligst tænkelige pris- og avancelov, og jeg kan ikke lade være med at tænke på, når jeg hørte den konservative ordførers hårde ord om denne pris- og avancelov, at det dog vistnok var en konservativ minister, der skabte den lov, som er eksisterende i dag.

Men jeg må alligevel anse den for bedre end handelsministerens nu foreslåede i den nuværende situation, og dermed har jeg i og for sig også givet et svar på handelsministerens indvending om, at vi havde opretholdt kalkulationsreglen i § 5; det anser vi netop for nødvendigt af hensyn til denne kontinuitet. Jeg er helt enig med handelsministeren i de vanskeligheder, der er, men vi har altså måttet tage vort udgangspunkt, netop for at hævde dette synspunkt, i de — nu står der vistnok pr. 1. april, men altså ved prisstoppets ophør — lovlige priser.

For hvad er det nu, handelsministeren foreslår? Ja, det er, at efter at vi nu har haft et rigoristisk prisstop, den strammeste prisregulering, man kan tænke sig, så skal vi principielt give alt fri. Det er dog en sær umusikalsk rytme. Jeg tillader mig heroverfor at stille principperne i SF's forslag op. Altså først det strenge midlertidige prisstop, som vi jo er enige med regeringen om, så i vor pris- og avancelov et princip om, at alt

foreløbig holdes inde, inde i rusen, dernæst at vi slipper de områder ud, hvor konkurrencen er tilfredsstillende; der er en anden takt i det. Altså, vort forslag indebærer, at brancherne vil stå i kø for og argumentere for at komme ud, mens regeringsforslaget har princippet om, at man straks og usorteret slipper alle fri og overlader det til monopoltilsynet efter en besværlig og langvarig forhandlingsprocedure at fange fiskene ind igen.

Vort forslag stiller ikke krav om udvidelse af bemandingen i monopoltilsynet, men jeg må hævde, at hvis handelsministerens forslag bare skal antyde, at hans lov skal efterleves effektivt, så har han et betydeligt mandskabsbehov. Og jeg må vel også nok modsætningsvis slutte, at når handelsministeren påstår, at han har sandelig ikke brug for flere folk, ja, så må effektiviteten nok også blive derefter.

Jeg læser forslaget sådan — og dette beder jeg handelsministeren afkræfte, hvis jeg har uret — at kun en meget smal sektor er bundet efter prisstoppets ophør. Det drejer sig vel om nogle bilreparationer og visse bygningsarbejder osv. Alt andet bliver vel principielt givet frit, netop i denne orkan af pris- og avancestigninger og under den opdæmning, der er sket eller burde være sket efter prisstoppet.

Jeg må nok sige, at der bliver noget at gøre for embedsmændene i monopoltilsynet med at finde ud af, bare hvor det for tiden er værst, og nu er der altså oven i købet pålagt dem embedspligt til at finde ud af det. Jeg må på denne baggrund være forstående over for, at handelsministeren ikke vil påtage sig det direkte ansvar for priser og avancer, således som SF's forslag pålægger ham, men det har vi jo allerede diskuteret.

Lad mig altså ved denne førstebehandling fremdrage det væsentlige. Regeringsforslaget er ikke en forsvarlig afløser af noget så rigoristisk som et prisstop. Regeringen har tænkt stykkevis og uden sammenhæng. Handelsministerens filosofi er fuld stramning efterfulgt af fuld frihed og dernæst gradvis stramning. Vort forslags rytme er fuld stramning og gennem en pris- og avancelov en bibeholdt stramning og først derefter en liberalisering, men overvejet og styret.

Jeg vil gerne give tilslutning til hr. Erling Jensens betragtninger og ønsker om at føre